

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Mgr. J. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad štolou 936/3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2021, č. j. 3 A 31/2021-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti shora citovanému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem (resp. pokynem), který spatřoval v tom, že jej policejní hlídka dne 1. 3. 2021 poblíž křižovatky ulic K Přehradám a Žitavského v Praze přibližně ve 20:50 hod. zastavila a pokynem mu zakázala v pokračování v cestě do Davle, kam jel navštívit blízkou osobou v neodkladné osobní záležitosti.

II. Rozhodnutí městského soudu

[2] Stěžovatel v žalobě podané k městskému soudu uvedl především, že byl zásah nezákonný, neboť se postup policistů opíral o nezákonné krizové opatření vlády, které bylo vydáno v době, kdy platil protiústavním způsobem vyhlášený nouzový stav, a jím stanovené omezení samo o sobě nepřiměřeně zasahovalo do jeho práva na svobodu pohybu.

[3] Městský soud žalobu podle § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. Vzal v potaz svůj rozsudek ze dne

23. 2. 2021, č. j. 17 A 126/2020-88, v němž dospěl k závěru, že nouzový stav vyhlášený usnesením vlády České republiky ze dne 14. 2. 2021, č. 125, č. 59/2021 Sb., byl vyhlášen v rozporu s ústavním pořádkem – bezprostředně navazoval na předchozí nouzový stav a byl vyhlášen na základě stejných důvodů, ačkoliv s prodloužením předchozího nouzového stavu Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky nesouhlasila. V nyní posuzované věci je však situace zásadně odlišná. Nouzový stav relevantní v posuzované věci (účinný od 27. 2. 2021) bezprostředně navazoval na (protiústavně vyhlášený) nouzový stav účinný od 15. 2. 2021, v daném případě ovšem Poslanecká sněmovna dne 26. 2. 2021 přijala usnesení, podle kterého je v návaznosti na šíření nových mutací koronaviru a snižující se kapacitu zdravotního systému v kompetenci vlády vyhlásit nový nouzový stav. Nouzový stav v posuzovaném případě tedy nebyl vyhlášen protiústavně.

[4] Městský soud se dále zabýval zákonností (resp. ústavností) krizového opatření vlády vyhlášeného usnesením vlády č. 216, které mj. (zjednodušeně řečeno) zakazovalo cestování mezi jednotlivými okresy. Stěžejní otázkou byla přiměřenost omezení stanovených tímto krizovým opatřením. V první řadě konstatoval, že je omezení mobility účelné – je způsobilé dosáhnout legitimního cíle ochrany veřejného zdraví v době šíření koronaviru, který se šíří pouze kontaktem mezi lidmi; je-li omezen pohyb a pobyt, v důsledku toho je také omezeno shromažďování lidí, a je tak bráněno šíření koronaviru. Při poměřování zájmu na ochraně veřejného zdraví a právu na svobodu pohybu městský soud upozornil, že ze zákazu opustit okres trvalého bydliště (resp. území hl. m. Prahy) byly stanoveny výjimky, z nichž v posuzované věci žádná uplatněna nebyla. Stěžovatel ani městskému soudu, ani policejní hlídce neosvětlil, v čem měla spočívat tvrzená naléhavost jeho návštěvy blízké osoby. Zásah spočívající v pokynu stěžovateli, aby v jízdě dále nepokračoval, tak nebyl nepřiměřený ani nezákonný.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel proti rozsudku městského soudu brojí kasační stížností, ve které navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud se podle něj vyhnul posouzení stěžejní otázky, zda byl nouzový stav účinný ode dne 27. 2. 2021 materiálně prodloužením předchozího nouzového stavu bez souhlasu Poslanecké sněmovny. Upozornil, že Poslanecká sněmovna výslovně odmítla udělit souhlas k prodloužení nouzového stavu účinného ode dne 15. 2. 2021. Poslanecká sněmovna navíc neudělila předběžný souhlas s vyhlášením nouzového stavu, ale pouze konstatovala, že po ukončení dosavadního nouzového stavu je vláda oprávněna vyhlásit nouzový stav nový i poté, co vstoupí v účinnost zákon č. 94/2021, o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (tzv. pandemický zákon). Vláda ostatně souhlas s vyhlášením nového nouzového stavu nepotřebuje (Poslanecká sněmovna má naopak možnost nouzový stav zrušit po jeho vyhlášení). Nečinnost Poslanecké sněmovny nemůže nahradit její souhlas s prodloužením nouzového stavu. Právní otázka, zda nouzový stav účinný ode dne 27. 2. 2021 představoval pokračování předešlého nouzového stavu, ostatně není věcí názoru Poslanecké sněmovny, ale materiálního posouzení, k němuž městský soud nepřistoupil.

[6] Co se týče posouzení samotného krizového opatření vlády, stěžovatel se ohradil proti tvrzení městského soudu, že je omezení pohybu způsobilé dosáhnout zamezení šíření

pokračování

koronaviru, neboť se virus šíří mezilidským kontaktem. Podle stěžovatele se jedná o argumentační klam *non sequitur*. Jakkoliv lze označit za notorietu, že k přenosu viru dochází při kontaktu osob, nelze z toho bez dalšího dovodit, že tímto rizikem je samotná cesta jedince do jiného okresu. Stěžovatel přitom městskému soudu předložil důkaz v podobě odborného článku *Inferring the effectiveness of government interventions against COVID-19*, z něhož jednoznačně vyplývá, že omezení svobody pohybu má pro šíření epidemie minimální dopad (15 % v kontextu ostatních opatření, z nichž všechna v České republice byla v platnosti). Tento důkaz městský soud ani neprovedl. Stejně tak rezignoval i na zkoumání, zda mají omezení vyplývající z opatření dostatečnou oporu v jeho odůvodnění. Stěžovatel dále upozornil, že podle městského soudu výkon svobody pohybu a pobytu nebyl krizovým opatřením zcela popřen – ve skutečnosti se však svobodou pohybu rozumí svoboda pohybovat se na celém území ČR bez nutnosti zvláštního schválení či povolení. Opatření podmiňující výkon svobody pohybu prokázáním naplnění některého z taxativně stanovených důvodů nepochybně popírá vlastní podstatu svobody pohybu.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Vyhlášení nouzového stavu odůvodňoval zásadně se zhoršující vývoj epidemické situace a výskyt nových mutací koronaviru. Nouzový stav byl vyhlášen s předchozím souhlasem Poslanecké sněmovny, a nelze tedy říci, že by jeho vyhlášením vláda obcházela Poslaneckou sněmovnu a její funkci při prodlužování již vyhlášeného nouzového stavu. Co se týče samotného krizového opatření vlády, v tomto ohledu odkázal žalovaný na jeho odůvodnění, z něhož vyplývá nezbytnost omezení mobility vzhledem k epidemickým rizikům, především vzhledem k šíření tzv. britské varianty koronaviru.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel má právnické vzdělání požadované v § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že mu stěžovatel předkládá k posouzení v zásadě dvě otázky: ústavnost a zákonnost vyhlášení nouzového stavu účinného od 27. 2. 2021 a dále zákonnost zásahu policistů, kteří postupovali podle usnesení vlády č. 216 ze dne 26. 2. 2021, kterým vláda rozhodla o přijetí krizových opatření spočívajících v omezení mobility obyvatel.

[11] Co se týče přezkumu ústavnosti vyhlášení nouzového stavu, v tomto ohledu lze odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 4. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 8/20, U 6/99 SbNU 485, v němž se uvádí: „Vyhlášení nouzového stavu vládou je v nyní projednávané věci primárně aktem aplikace ústavního práva; představuje ‚akt vládnutí‘, který má normativní dopad, zásadně nepodléhá kontrole Ústavního soudu a je ‚přezkoumatelný‘ primárně demokraticky zvoleným politickým (nesoudním) orgánem, kterým je Poslanecká sněmovna.

Nestanovil-li zákonodárce vhodný standard soudního přezkumu formou speciálních procesních pravidel, nelze na politické rozhodnutí o nouzovém stavu aplikovat tradiční ústavněprávní přezkum proporcionality. Vláda za vyhlášení nouzového stavu nese politickou odpovědnost, neboť odpovídá Poslanecké sněmovně (čl. 68 odst. 1 Ústavy), která pak může naplnit kontrolní funkci ve smyslu čl. 5 odst. 4 ústavního zákona o bezpečnosti republiky.“ Ústavní soud dále upozornil, že „v případě, že by konkrétní krizová opatření byla stanovena přímo v rozhodnutí o nouzovém stavu, přezkum Ústavního soudu by nemohl být absolutně vyloučen vůči té části rozhodnutí, která by obsahovala konkrétní krizová opatření obsahující obecně závazná normativní pravidla chování [...]“

[12] V posuzovaném případě je zpochybněna zákonnost pokynu založeného na krizovém opatření vlády stanovujícím obecně závazná pravidla chování, a pro posouzení zákonnosti tohoto pokynu je proto třeba zhodnotit ústavnost vyhlášení samotného nouzového stavu, neboť trvání nouzového stavu (jeho řádné vyhlášení či prodloužení) je skutečnost, která zakládá kompetenci vlády k vydání takového krizového opatření (srov. rozsudek městského soudu ze dne 21. 9. 2021, č. j. 8 A 26/2021-42, č. 4282/2022 Sb. NSS.). Podle stěžovatele je stěžejní otázkou, zda byl nouzový stav účinný ode dne 27. 2. 2021 pouhým prodloužením předchozího nouzového stavu, který stěžovatel považuje za protiústavní, či novým nouzovým stavem.

[13] Podle čl. 5 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nouzový stav vyhláší vláda, a to nejdéle na 30 dnů, přičemž s jeho prodloužením musí souhlasit Poslanecká sněmovna (čl. 6 odst. 2 téhož zákona).

[14] Pro pochopení posuzované situace je třeba ozřejmit i předchozí vývoj vyhlásování nouzového stavu. Nouzový stav platil na území České republiky od 5. 10. 2020, kdy byl vyhlášen usnesením vlády ze dne 30. 9. 2020 č. 957, č. 391/2020 Sb. Následně byl usneseními vlády se souhlasem Poslanecké sněmovny nouzový stav prodloužen do 20. 11. 2020 (č. 439/2020 Sb.), do 12. 12. 2020 (č. 471/2020 Sb.), do 23. 12. 2020 (č. 521/2020 Sb.), do 22. 1. 2021 (č. 593/2020 Sb.) a do 14. 2. 2021 (č. 21/2021 Sb.). S dalším prodloužením nouzového stavu nevyslovila Poslanecká sněmovna na své 83. schůzi dne 11. 2. 2021 souhlas. Přes tento nesouhlas vláda vyhlásila další nouzový stav usnesením vlády č. 125, č. 59/2021 Sb., který časově bezprostředně navazoval a svými důvody se nijak nelišil od nouzového stavu účinného od 5. 10. 2020. Dne 18. 2. 2021 Poslanecká sněmovna na své 86. schůzi usnesením č. 1530 rozhodla o zrušení nouzového stavu k datu účinnosti pandemického zákona, nejpozději však ke dni 27. 2. 2021.

[15] Dne 26. 2. 2021 následně Poslanecká sněmovna na své 88. schůzi přijala usnesení č. 1539, kterým konstatovala, že po ukončení nouzového stavu ke dni 27. 2. 2021 je v návaznosti na šíření nových mutací koronaviru a snižující se kapacitu zdravotního systému v kompetenci vlády vyhlásit nový nouzový stav za účelem přijetí opatření proti šíření epidemie nad rámec pandemického zákona. Na téže schůzi Poslanecká sněmovna odmítla revokovat usnesení č. 1530 o zrušení nouzového stavu účinného od 15. 2. 2021 a stejně tak odmítla souhlasit s prodloužením tohoto nouzového stavu. Vláda poté s účinností bezprostředně navazující na skončení nouzového stavu usnesením č. 196 ze dne 26. 2. 2021 vyhlásila ode dne 27. 2. 2021 nový nouzový stav.

pokračování

[16] Z uvedeného vývoje je zřejmé, že se Poslanecká sněmovna na jednání dne 26. 2. 2021 nacházela v situaci, kdy nebylo namístě tou dobou vyhlášený nouzový stav prodlužovat, neboť existovaly důvodné pochybnosti o jeho souladu s ústavním pořádkem – vyhlášení nouzového stavu ode dne 15. 2. 2021 bylo faktickým prodloužením předchozího nouzového stavu, s jehož prodloužením však Poslanecká sněmovna odmítla vyslovit souhlas. Důvodnost těchto pochybností lze demonstrovat na usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 12/21, kde Ústavní soud jako *obiter dictum* uvedl: „Jestliže pak ústavní zákon o bezpečnosti České republiky kogentně stanoví, že vláda může vyhlásit nouzový stav nejdéle na dobu 30 dnů a uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny (čl. 5 odst. 1 ve spojení s čl. 6 odst. 2), jiný postup při prodloužení nouzového stavu není možný. Nezmění-li se skutečnosti, na základě kterých byl vyhlášen nouzový stav, nelze ‚nově‘ vyhlásit nouzový stav vládou od okamžiku, kdy ‚povolený‘ nouzový stav skončil a Poslanecká sněmovna s jeho prodloužením nesouhlasila.“

[17] Pokud však Poslanecká sněmovna s ohledem na výrazně nepříznivý vývoj epidemie koronaviru včetně výskytu jeho nových mutací mínila umožnit vládě vyhlášení nouzového stavu nového, neboť prodlužování předchozího nepřicházelo v úvahu, nemohla zůstat zcela nečinná a nechat vládu znovu vyhlásit nový nouzový stav, neboť takovéto vyhlášení by vzbuzovalo stejné pochybnosti o souladu s ústavním pořádkem – situace by byla zcela stejná jako v případě vyhlášení nouzového stavu ode dne 15. 2. 2021. Právě aby takové situaci předešla, vydala Poslanecká sněmovna usnesení č. 1539 v doslovném znění (důraz odebrán): „Poslanecká sněmovna konstatuje, že po ukončení nouzového stavu ke dni 27. února 2021 je v návaznosti na šíření nových mutací koronaviru a snižující se kapacitu zdravotního systému v kompetenci vlády vyhlásit nový nouzový stav za účelem přijetí opatření proti šíření epidemie nad rámec pandemického zákona.“

[18] Je tedy zřejmé, že Poslanecká sněmovna považovala šíření nových mutací koronaviru a snižující se kapacitu zdravotního systému za okolnosti, které odůvodňovaly vyhlášení nouzového stavu, a to i s ohledem na nově účinný pandemický zákon.

[19] Pokud tedy byly dány pochybnosti o ústavnosti vyhlášení předchozího nouzového stavu z důvodu, že vláda jeho vyhlášením „obešla“ Poslaneckou sněmovnu, pak nelze hovořit o navazující neústavnosti v nynější věci relevantního vyhlášení nouzového stavu, pokud Poslanecká sněmovna ve svém usnesení výslovně konstatovala, že tak vláda učinit může. Ústavní soud ostatně ve své judikatuře opakovaně označil vyhlášení nouzového stavu za akt vládnutí, který náleží do rámce ústavně politického přezkumu Poslaneckou sněmovnou (srov. např. výše citované usnesení sp. zn. Pl. ÚS 8/20). Její názor na věc vyjádřený usnesením č. 1539 tak má pro soud zcela zásadní význam. Závěr městského soudu, že nouzový stav účinný ode dne 27. 2. 2021 nebyl vyhlášen protiústavním způsobem, proto ob stojí.

[20] Stěžovateli lze přisvědčit, že se městský soud výslovně nezabýval otázkou, zda je nouzový stav účinný ode dne 27. 2. 2021 materiálním pokračováním nouzového stavu předchozího. Taková otázka by byla stěžejní, pokud by v rozporu s vůlí Poslanecké sněmovny vláda vyhlásila nouzový stav, ač by jej fakticky prodlužovala. V případě, kdy k formálnímu prodloužení nouzového stavu nedojde právě kvůli tomu, že vyhlášení dříve účinného nouzového stavu bylo stiženo „vadou“ (absencí souhlasu Poslanecké sněmovny), a zároveň Poslanecká sněmovna vydala usnesení, které má obdobnou „vadu“ pro příští

nouzový stav odstranit, úvahy o tom, zda se i nyní jedná o pouhé pokračování nouzového stavu, nejsou namístě.

[21] Předběžný souhlas s vyhlášením nouzového stavu sice právní předpisy nepředvídají, nicméně je zřejmé, že se jednalo o reakci na faktickou situaci, jejímž účelem bylo „přerušit“ návaznost mezi nouzovým stavem účinným ode dne 15. 2. 2021 a nouzovým stavem účinným ode dne 27. 2. 2021, a Nejvyšší správní soud jej nemá důvod ani jinak vykládat. Z postupu Poslanecké sněmovny je zřejmé, že tehdejší vývoj epidemie považovala za natolik nepříznivý, že se jednalo o změnu okolností odůvodňující vyhlášení nového nouzového stavu; rovněž vláda v odůvodnění vyhlášení nouzového stavu uvedla jako hlavní důvody přítomnost nové, výrazně nakažlivější, mutace koronaviru a nepříznivý vývoj epidemie, kdy hrozila v krátkém časovém horizontu potřeba zajistit péči o 750 až 800 nových hospitalizovaných osob denně, což by tehdejší kapacity zdravotnictví vyčerpalo do dvou týdnů. Stěžovatelovou logikou by navíc v případě pochybení vlády při vyhlášení nouzového stavu již následně při skutečné potřebě akutní reakce na krizovou situaci nebylo možno takovou chybu *pro futuro* zhojit vyhlášením bezvadného nouzového stavu (veškeré navazující nouzové stavy by bylo nutno vnímat jako pokračování protiústavního nouzového stavu), což by však z ryze formálních důvodů znemožnilo státu adekvátně reagovat na krizové situace. Na takový výklad nelze přistoupit.

[22] Stěžovatel dále zpochybňoval zákonnost a ústavnost usnesení vlády stanovujícího krizové opatření, na jehož základě došlo k zásahu policejní hlídky. Zásah byl podle něj nezákonný právě proto, že se opíral o nezákonné krizové opatření.

[23] Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vláda „oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídít zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území“.

[24] Vláda usnesením č. 216 ze dne 26. 2. 2021 rozhodla o přijetí krizových opatření, přičemž podle čl. I odst. 1 tohoto usnesení zakázala „všem osobám opustit území okresu nebo hlavního města Prahy, na jehož území mají trvalý pobyt nebo bydliště; za bydliště se pro účely tohoto opatření považuje též vlastní rekreační objekt, pokud zde osoba pobývá ke dni nabytí účinnosti tohoto opatření a nepřetržitě poté, za podmínky současného pobytu pouze členů jedné domácnosti v takovém rekreačním objektu,“ a podle odst. 2 téhož ustanovení zakázala „vstup, pohyb a pobyt na území okresu nebo hlavního města Prahy všem osobám, které nemají na území tohoto okresu nebo hlavního města Prahy místo svého trvalého pobytu nebo bydliště“. Ustanovením čl. II usnesení pak z tohoto zákazu stanovila řadu výjimek.

[25] Na základě tohoto usnesení vlády (krizového opatření) policejní hlídka stěžovateli neumožnila opustit území hl. m. Prahy a cestovat do Davle (okres Praha-západ), kam podle svého tvrzení jel za svým známým v naléhavé osobní záležitosti. Otázkou je, zda tento zásah byl zákonný, přičemž stěžovatel zpochybňuje především přiměřenost omezení své svobody pohybu.

[26] Co se týče účelnosti omezení mobility, Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že snížení mobility v obecné rovině sníží počet kontaktů osob, a tedy i riziko

pokračování

přenosu koronaviru, k němuž dochází právě při bezprostředním kontaktu osob. Ostatně i z odůvodnění usnesení vlády č. 216 vyplývá, že zvýšená mobilita přispívá výraznějšímu šíření koronaviru. Stěžovatelův argument, že ne každé omezení mobility zamezí šíření koronaviru, je v nynější věci nepřijatelný. Sám totiž uvedl, že cílem jeho cesty byla návštěva známého, a tedy ani nepopíral, že při cestě dojde ke kontaktu s jinou osobou, a právě omezení kontaktů, které představují riziko přenosu koronaviru, bylo smyslem krizového opatření. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se stěžovatel cítil být zdravý. Ohledně svého zdravotního stavu v době tvrzeného nezákonného zákazu stěžovatel nic nedokládá a Nejvyšší správní soud ani nepovažuje za nezbytné podrobně vysvětlovat, že se koronavirus (jako většina virových onemocnění) šíří také prostřednictvím osob, které o své infekčnosti nevědí.

[27] Nejvyšší správní soud nevidí ani jiný dostačující způsob, kterým by bylo možno šíření infekce zamezit. Zajisté se nabízelo např. zakázání prezenční výuky na školách, zákaz shromažďování většího počtu osob či omezení provozu některých podniků – veškerá tato omezení však byla v platnosti (což sám stěžovatel v kasační stížnosti potvrzuje), a pokud tedy nepostačovala, nezbývalo než přistoupit k omezení mobility samotné. Navíc, za účelem minimalizace dopadů do práv adresátů sama vláda stanovila z obecného omezení mobility řadu výjimek, které měly umožnit naplňování socioekonomických potřeb.

[28] Poměření proti sobě stojících zájmů stěžovatel správním soudům takřka znemožnil, neboť k cíli své cesty neuvedl nic konkrétního. Význam svobody pohybu spočívá do značné míry v tom, že je volný pohyb nezbytným předpokladem realizace dalších základních práv a svobod; omezení svobody pohybu tak je třeba poměřovat též s přihlédnutím k tomu, jak omezuje jejich realizaci – zda znemožňuje realizaci rodinného a soukromého života, zaměstnání, podnikání atd. Pokud jde o samotné znemožnění cesty stěžovatele za jeho známým, Nejvyšší správní soud jej nepovažuje za nepřiměřené. Jak vyplývá z odůvodnění usnesení vlády č. 216, v době přijetí krizového opatření hrozilo nekontrolovatelné šíření koronaviru vedoucí k vyčerpání kapacit zdravotnického systému, a tedy i k zásadnímu dopadu do zdraví populace – za takové situace bylo omezení zbytných kontaktů, při nichž hrozila infekce koronavirem, zajisté přiměřené. O jinou situaci by se jednalo, pokud by stěžovatel uvedl konkrétní důvod své cesty, přičemž by tento důvod nad zájmem na omezení mobility převážil a zároveň by nebyl zahrnut ve výjimkách stanovených čl. II. usnesení vlády č. 216; popř. pokud by při jeho cestě ke kontaktu s jinou osobou vůbec nemohlo dojít. Tak tomu ovšem v posuzované věci nebylo.

[29] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem ani v tom, že byl krizovým opatřením popřen samotný smysl svobody pohybu. Bylo-li účelem krizového opatření snížit počet zbytných kontaktů, pak v podstatě nepřicházelo v úvahu vyjmenovat veškeré druhy kontaktů, které jsou zbytné, a ty zakázat – nezbývalo tak než mobilitu omezit v obecné rovině s vyjmenováním těch účelů cest, pro jejichž omezení nebyl dostatečný důvod. Z ničeho nevyplývá, že by stěžovateli bylo omezením pohybu znemožněno, aby uspokojil své nutné socioekonomické potřeby.

[30] Ačkoliv se městský soud výslovně nevyjádřil k dostatečnosti odůvodnění usnesení vlády o přijetí krizových opatření, z napadeného rozsudku podle názoru Nejvyššího správního soudu implicitně vyplývá, že měl městský soud toto odůvodnění za dostatečné.

Za dostatečné jej považuje v kontextu podané kasační stížnosti (která v tomto ohledu není příliš konkrétní) i zdejší soud, neboť z něj vyplývají důvody pro omezení mobility v době rychlého šíření koronaviru včetně jeho nových mutací.

[31] Pokud jde o stěžovatelovu výtku, že městský soud neprovedl k důkazu vědeckou studii, kterou přiložil k žalobě, Nejvyšší správní soud konstatuje, že je tato studie přístupná prostřednictvím veřejné sítě internet, přičemž stěžovatel učinil v žalobě několik dalších obdobných odkazů pro podporu svých tvrzení, nicméně u žádného z nich nedal najevo, že by jej považoval za důkaz, který by bylo nutno provést při jednání. Městský soud ostatně se stěžovatelovým konkludentním souhlasem rozhodoval bez jednání, přičemž důkazy se provádějí pouze při jednání (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48, č. 3380/2016 Sb. NSS). Městskému soudu proto nelze vyčítat, že odkaz na studii nepokládal za důkazní návrh, nýbrž pouze za prezentovaný odborný názor na efektivitu opatření vlády.

V. Závěr a náklady řízení

[32] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl úspěšný, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 21. října 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu